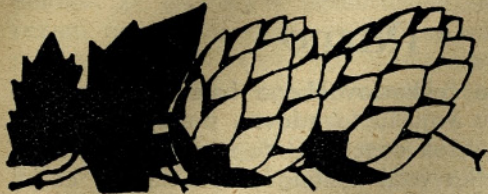

Slovenski hmeljar

Prvi slovenski strokovni list za hmeljarstvo

zhaja štirinajstdnevno ♦ Naročnina Din 20.—, za inozemstvo Din 50.—; posamezna številka Din 2.— ♦ Uredništvo in uprava: Celje, Vodnikova ul. 2, telefon 218

Leto V

Celje, dne 13. julija 1934

Štev. 14

Kdaj in kako bomo obirali?

Dà, res težko vprašanje je to letos, ko se hmeljska rastlina tako čudno razvija, kakor menda še nikoli ne. V prvi polovici julija smo, ko je rastlina navadno bila v najlepšem cvetlju, letos pa na spodnjem delu rastline deloma kobule že dozorevajo, višje gori se razvijajo, v vrhu pa rastlina še cveče; ponekod pa so spodnje kobule celo tudi že popolnoma dozorele in kličejo po obiranju. Kako in kdaj bomo torej v tem čudnem letu obirali?

Vsekakor nam ne kaže drugega, kakor ravnati se po splošnem stanju v vsakem poedinem nasadu. Kakor hitro je pretežni del kobul res dozorel, je najbolje kar obrati, ker res nima smisla čakati, da dozori še par medlih kobul odnosno se razvije še par redkih zaostalih cvetov. Če pa je le par spodnjih kobul že dozorelo, večinoma pa so še medle, počakajmo z obiranjem, dokler večina kobul popolnoma ne dozori, spodnje, ki bodo medtem seveda prezorele, pa pustimo, da propadejo. Najtežja pa je odločitev glede obiranja tam, kjer je precejšen del kobul že popolnoma dozorel, znaten drugi del šele dozoreva, številni cveti pa tudi še precej obetajo. Ali naj oberemo zrele in pustimo, da gre ostalo v nič, ali pa pustimo, da prve propadejo in čakamo naslednjih ali celó zadnjih? Tu je odločitev res težka. Sicer pravijo, da je boljši vrabec v žepu kakor golob na strehi, pa se le hoče vsakemu goloba. Da bo na vse strani prav, zato se v takih slučajih odločimo za podbiranje.

Podbiranje poznajo sicer vinogradniki, pri hmelju pa dosedaj ni bilo v navadi in tudi ne potrebno. Bi se tudi ne izplačalo. V letošnjem abnormalnem letu pa se v gotovih slučajih le kaže odločiti zanj, ker se obeta le pičla svetovna letina in

dosledno lahko računamo s tako dobro ceno, da se bo izplačalo. Toda kako podbirati? Nekateri poskušajo na ta način, da hmeljevke polože, obero, kar je zrelega, ter zopet postavijo. To se najbrž ne bo obneslo, ker se bo rastlina pri tem gotovo toliko poškodovala, da bo začela veneti in ne bo dala nobenega pridelka več. Bolje izvedljivo je podbiranje z lestvicami odnosno na lestvicah. Sicer izgleda to malo čudno in tudi ne bo poceni, vendar letos, upamo, se bo izplačalo. Seveda pa je tudi pri tem načinu paziti, da trte in poedine panoge ostanejo docela nepoškodovane.

Še težje kakor podbiranje samo pa je sušenje tega hmelja. Saj se izlepa ne bo nabralo toliko, da bi se izplačalo zakuriti sušilnico. Zato pač ne kaže drugega, kakor posušiti hmelj na lesah, vendar če le mogoče v senci, ne na solncu; če pa kaže, da se ga bo le nabralo dovolj, ga razgrnemo začasno na tanjše plasti na podstrešju, skednju itd., dokler se ga ne nabere toliko, da se izplača zakuriti sušilnico.

Vsekakor je podbiranje težavno in drago v vsakem oziru, poleg tega pa obstoja še nevarnost, da oberemo tudi nezrele kobule. Ko boš začel podbirati, boš v začetku res ščipal samo zrele, toda čezdalje manj natančen boš pri presoji zrelosti in poščipal boš vedno več tudi še nedozorelih kobul, da boš več nabral. Tako bi dobili nezrelo, lahko in prazno blago. To pa moramo na vsak način preprečiti, kajti blaga bo malo, zato pa mora biti vsaj to prvovrstno, polno, težko in torej res dozorelo, ker le za boljše blago bo tudi boljša cena. Zato pa se za podbiranje sploh odločimo le v skrajnem slučaju, ako res ne vidimo drugega izhoda. Tudi niso sposobni za podbiranje najeti obiravci in jim ne moremo plačati od škafa, ker tedaj bi nabrali več

nezrelega kakor pa zrelega blaga. Podbirati moramo sami, če pa že moramo najeti, bomo plačali le od dneva.

Pri neenakomernem zorenju kobul obstoja nevarnost, da bodo kobule pričeale rjaveti. Proti temu je zelo priporočljivo, da poškropimo hmelj in zlasti kobule s $\frac{3}{4}\%$ bakreno-apneno brozgo. Zlasti po podbiranju je tako škropljenje potrebno. Pripomniti pa je treba, da po škropljenju ne smemo takoj obirati niti podbirati. Tudi moramo imeti za škropljenje res fine razpršilnike in ne kar polivati kobul z brozgo.

Čudno in res neverjetno abnormalno je hmeljarsko leto 1934. Da bomo dobili le izredno pičel pridelek, o tem ni nobenega dvoma več. Zato pa storimo in ukrenimo vse, da bo vsaj to v vsakem oziru res prvovrstno blago, in dokažimo svetu, da četudi malo, imamo vedno le najboljše blago.

Hmeljarji!

Peto leto že izhaja »Slovenski hmeljar«. V času najhujše hmeljske krize, ko smo prodajali pridelek globoko izpod cene, ga je rodila potreba, da je učil, svaril, tolažil in spodbujal slovenskega hmeljarja k vztrajnosti. Razen malenkostne naročnine list ni zahteval v tistih slabih časih ničesar od hmeljarjev.

Toda časi se spreminjajo. Hmeljski krizi je sledila splošna gospodarska kriza, katero močno občutijo vsi in tudi naš list. Ker pa je medtem hmeljska kriza ponehala, ker za naše pridelke dobimo zopet primerno ceno, se list obrača na vas, hmeljarji, da ga podprete izdatneje ter mu zagotovite obstoj in razmah. V ta namen smo ustanovili »tiskovni sklad Slovenskega hmeljarja«, v katerega naj prispeva po svojih močeh prav vsak hmeljar in prijatelj našega hmeljarstva. Vsak, tudi najmanjši prispevek se hvaležno sprejme. Prispevajte v ta sklad ob vsaki priliki. V veselih družbah, na krstninah, godovanjih, ženitovanjih, veselicah itd. priredite tudi zbirko za tiskovni sklad našega lista.

Vsi hočete, da se »Slovenski hmeljar« ohrani, ostane samostojen in neodvisen ter še nadalje nepristransko zastopa interese našega hmeljarstva. Zato pa zbirajte in prispevajte za tiskovni sklad lista ob vsaki priliki! Poravnajte točno naročnino za tekoče leto in tudi zaostalo. Pri denarnih zavodih, kjer vlagate denar, in pri trgovcih ter obrtnikih, kjer nabavljate svoje potrebščine, pa se sklicujte na »Slov. hmeljarja« in zahtevajte povsod, da v njem oglašujejo! Ako bo storil vsak v polni meri svojo dolžnost, listu ne bo samo zagamčen

obstoj, temveč se bo lahko tudi bolj razmahnil in zlasti v času sezone priredil več posebnih izdaj. Zato pa v lastnem interesu, hmeljarji, na delo vsi za dobro stvar! Uredništvo in uprava.

Razno

Glede uvoza češkoslovaškega hmelja v Nemčijo se bodo vršila v avgustu tozadevna pogajanja. Predvidoma bo podaljšan dosednji dogovor, po katerem ima Češkoslovaška večji kontingent po znižani carini za uvoz v Nemčijo. Tudi mi smo nedavno sklepali trgovsko pogodbo z Nemčijo, toda glede uvoza našega hmelja se ni ničesar ukrenilo.

Kam izvažata Češkoslovaška in Nemčija hmelj? Po podatkih državnega stat. urada se je izvozilo v letu 1933 iz Češkoslovaške 49.784 stotov hmelja in sicer v razne države Evrope 36.399 stotov ali 73,11 %, v Ameriko 12.608 ali 25,35 %, v Azijo 496 ali 0,99 % in v Afriko 134 stotov ali 0,55 %. Izmed evropskih držav kupujejo največ češkoslovaškega hmelja Francija, Nemčija in Belgija. Nemčija pa je izvozila v evropske države 44,30 %, v Afriko 1,34 %, v Azijo 11,20 % in v Ameriko 42,53 % hmelja.

Tekoč kruh je pivo, tako trdijo že od nekdaj v deželah, kjer pijejo mnogo piva. Dokazujejo pa to tudi najnovejša tozadevna raziskovanja. Hranilna vrednost se izraža namreč v kalorijah, no in pol litra dobro vlečane piva ima 220–230 kalorij, to je toliko kakor 3 jajca, 30 g masla, 95 g kruha, 255 g krompirja, 345 g mleka ali 74 g mastnega odnosno 200 g pustega mesa. Pivo pa s svojo malo množino alkohola, povprečno 3,5 %, s hmeljskimi grenčicami in ogljikovo kislino tudi pospešuje tek in prebavo ter ima tako poleg direktne tudi še indirektno hranilno vrednost. Neki Japonec, ki je obolel za čudno boleznijo na želodcu in ne prenese nobene goste hrane, se baje že osem let hrani samo s pivom ter popije v ta namen dnevno štiri litre peneče pijače. Žal, da je pri nas pivo tako drago, ker bi sicer bil brez dvoma konsum znatno večji. Tako pa bo menda le treba ostati pri krompirju, ki je le znatno cenejši in tudi dobro nasiiti zdrave želodce.

Bliža se čas obiranja naše najdragocenejše savinjske rastline. Skrbeti moramo, da bo blago lepo obrano, pravilno sušeno in na primernem prostoru shranjeno. Če kdaj, moramo skrbeti sedaj, ko se bije konkurenčni boj na svetovnem hmeljskem trgu, da bomo postavili prvovrstno blago na trg in tako še povečali sloves našega hmelja. Kakor stremi vsak hmeljar, da doseže čim boljšo kakovost pridelka, tako mora tudi skrbeti, da ima svoja poslopja in vse drugo, kar spada v zavarovanje, pravočasno in v redu zavarovano pri Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani.

Z balo hmelja okoli sveta namerava potovati neki podjetni mladenič iz Zorca. Seveda bale ne bo nosil, temveč vozil na malem ročnem vozičku. Na ta način upa napraviti originalno reklamo za žateški hmelj. Za nameravano potovanje je mnogo zanimanja v krogih producentov in trgovcev. Baje bodo priprave za pot v kratkem končane in se bo čudni romar skoro podal okoli sveta.

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: Pri menjajočem se lepem in deževnem vremenu je stanje nasadov prejkoslej silno neenakomerno. V nasadih, ki so mnogo predčasno cveteli, kobule na spodnjem delu že dozorevajo ter se deloma že pričenja s podbiranjem. Tudi redki pozno rezani nasadi, ki so se izjemoma razvijali normalno, prehajajo v cvet in obetajo razmeroma zadovoljiv pridelek; seveda pa so taki nasadi le redki. Sicer pa se je stanje mnogih zaostalih nasadov zadnji čas precej izboljšalo. — V kupčiji prometa ni. Sicer je za redko še preostalo blago lanskega letnika precej zanimanja, vendar se je ponujalo zama 60–65 Din za kg in čez, ker je blago v čvrstih rokah in se zaenkrat ne prodaja.

Vojvodina: Stanje nasadov je nespremenjeno. Rastlina se je sicer potegnila v višino, vendar panog nima. Predčasni cveti se razvijajo v kobule, ki deloma že dozorevajo in se polagoma že pričenja z obiranjem, splošno pa bo menda pričetkom avgusta. Pridelek bo glede množine izredno pičel. Maloštevilni nasadi zgodnjega hmelja so že obrani. Po zadnjem deževju so se pojavile semtertja uši, ki pa pri sedanjem lepem vremenu zopet izginjajo. — Kupčija je mirna in le semtertja pride do kakega zaključka manjše partije lanskega pridelka po 40–45 Din za kg.

Češkoslovaška: Koncem junija je po šesttedenski suši padlo 20–30 mm dežja in se je rastlina sicer res nekoliko osvežila, vendar se bodo nade na izboljšanje izjalovile. Sedaj traja zopet dalje suša in vročina, le noči so hladne. Drugoletni hmelji obče ne bodo dali skoro nobenega pridelka in slično tudi ne nasadi na peščeni zemlji, v suhih legah in pa oni, kjer je pričela trohneti korenika in ki bolujejo na fusariosi. Bolje obetajo le nasadi v res vlažnih legah in pa oni, ki jih hmeljarji stalno zalivajo. Potreben bi bil še izdaten dež, da bi vsaj boljši nasadi dosegli do vrha opor in se zlasti kobule mogle normalno razviti. Hmelj splošno cvete in razvija kobule, ki deloma že dozorevajo in bo potrebno podbiranje. Poleg neugodnega vremena povzročajo mnogo škode tudi škrtati ter semtertja tudi uši in rdeči pajek. — Na tržišču so se cene, ki so po zadnjem dežju hitro padle, za lanski pridelek zopet učvrstile in se plačuje sedaj 60–65 Din za kg. Producerski pa so zopet rezervirani pri prodaji. V Žatcu je znakovanih dosedaj 30.836 bal lanskega pridelka v skupni teži 39.290 stotov. Za starejše letnike ni zanimanja.

Nemčija: Po izdatnejšem deževju koncem junija se je rastlina sicer precej osvežila, sedaj pa traja dalje zopet suho in vroče vreme, dočim bi bilo potrebno še dosti več dežja, da bi si nasadi res opomogli. Sicer je stanje nasadov zelo različno, vendar je splošno rastlina le v najboljših legah že dosegla do vrha opor in čez, povsod pa ima le redke ter kratke panoge in že dolgo odganja predčasno v cvet. V vrhu, kjer se je normalno rastlina najbolj razkošatila in dala največ pridelka, se letos zaenkrat še ne obeta mnogo. Bolj normalno se razvijajo in zaenkrat še precej dobro obetajo nasadi poznega hmelja. — Na tržišču je položaj nespremenjen. Pri čvrsti tendenci notira lanski pridelek Hallertau 61–74 Din ter boljši Württemberg in Hers-

bruck 58–64 Din za kg. Trži se v prvi vrsti Hallertau. Dočim je bilo zadnji čas za domačo porabo manj povpraševanja, je bila za izvoz kupčija zopet živahnejša.

Francija: Vkljub hudi suši in vročini se hmeljski nasadi še dobro drže. Rastlina je dosegla do vrha ali vsaj $\frac{3}{4}$ opor in v dobro oskrbovanih nasadih tudi odgnala številne in dolge panoge ter le v slabših kratke in slabe. Ponekod je rastlina že začela odganjati v cvet, za 14 dni poprej kakor navadno, kar bo predvidoma povzročilo neenakomerno zorenje. Peronospora ni in tudi drugi škodljivci niso nevarni. Splošno je stanje nasadov smatrati kot slabo srednje. — Tržišče je mirno, cene nespremenjene.

Poljska: Po nekaterih poročilih stanje nasadov ni slabše kot lani v tem času, po drugih pa rastlina radi suše in hladnih noči le slabó napreduje, v mnogih nasadih sploh nima ali pa le redke in kratke panoge ter odganja splošno v cvet, še preden je dosegla vrh opor, ter prvi cvet že prehaja tudi v kobule; le pri ugodnem vremenu je v najboljšem slučaju mogoče računati, da bo pridelek dosegel polovico lanskega. — V kupčiji je položaj nespremenjen.

Belgija: V Alostu je stanje nasadov zelo neenakomerno ter se pojavlja peronospora in uši, v Poperinghe pa je stanje nekoliko boljše, vendar je rastlina radi suše precej zaostala. Splošno se računa le s srednje dobro letino. — Tržišče je mirno. Lanski pridelek notira Poperinghe 35 Din, letošnji v predprodaji za oktober-november pa 32–33 Din za kg.

Anglija: Splošno obeta stanje nasadov slabši pridelek kakor lani. V Kentu se je po zadnjem dežju rastlina zopet osvežila, v Sussexu je še vedno precej suho, v Worcestru pa rastlina trpi radi hladnih noči. Peronospora se pojavlja le semtertja in tudi uši je le malo. — Tržišče je nadalje mirno. Za inozemski hmelj je sicer zopet nekaj več zanimanja, domače blago pa notira prejkoslej le bolj nominalno in nespremenjeno.

Amerika: Pri ugodnejšem vremenu se je stanje nasadov sicer precej popravilo, vendar se računa, da bo pridelek dosti bolj pičel kakor lani. — Tržišče je zopet živahnejše in je zlasti tendenca za žlahtni hmelj zopet bolj čvrsta. Domači pridelek notira lanski 25 do 34 Din, predlanski 19–24 Din in starejši 8–17 Din, inozemski že zacarinjen pa lanski 79–92 Din in predlanski 35–61 Din za kg. Za prvovrstno blago, zlasti za že redke boljše domače vrste, kakor n. pr. Fuggles, se plačajo tudi višje cene.

Najvišje cene, plačane zadnji čas za najboljši lanski hmelj raznih provenienc, so bile naslednje:

Anglija (Golding)	73 Din za kg
Nemčija (Tettnang)	70 Din za kg
Češkoslovaška (Žatec)	64 Din za kg
Francija (alzaški)	59 Din za kg
Jugoslavija (savinjski)	56 Din za kg
Poljska (wolinjski)	44 Din za kg
Amerika (kalifornijski)	38 Din za kg
Belgija (Poperinghe)	36 Din za kg

Vse cene na inozemskih tržiščih so preračunane po pariteti v Zürichu.

Splošno: Dočim se obeta pridelek žlahtnega hmelja bolj pičel, bo pridelek manj žlahtnih hmeljev predvidoma obilnejši.

Za razvedrilo

Iz šole.

Učitelj je razlagal v šoli, kako nastane blisk. Nazadnje vpraša: »Kdo mi torej zna povedati razliko med bliskom in električno lučjo?«

Jožek: »Blisk je zastoni, luč moramo pa plačati.«

Točno.

Narednik (prostaku): »Za vruga, kako morete vendar tolikokrat pasti s konja na tla?«

Prostak: »Zato, gospod narednik, ker ne morem obviseti v zraku.«

Oboje.

Stric: »Ker si bil v šoli tako priden, Tonček, ti bom dal nekaj za priboljšek. Kar izberi! Kaj imaš rajši, srebrn goldinar ali bankovec?«

Tonček: »V bankovec zaviti goldinar!«

Dobro sredstvo.

Žena: »Kako si prijazen, možiček moj. Tako rad me imaš, da si dal napraviti mojo sliko na pipo.«

Mož: »O, seveda! Kajenja bi se rad odvadil.«

Jabolčnik

ki sem ga že pred vojno pod imenom „JABLUS“ mnogo razpečal, je izborna domača pijača, katero si lahko vsak sam napravi za majhen denar, in sicer po navodilu dr. J. Vošnjaka, ki se izborno obnese. Pišite takoj po navodila na naslov:

„JABLUS“, Franc Renier, Podčetrtek

Najbolj varna naložba denarja, najvišja dnevna obrestna mera, jamstvo Dravske banovine z vsem premoženjem in z vso davčno močjo

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE

PODRUŽNICA CELJE

nasproti pošte, Cankarjeva ul.
prej Južnoštajerska hranilnica

Vseh vrst posojila pod najugodnejšimi pogoji. Dolžnik jamči samo za svoj izposojeni kapital!

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov - posestnikov z vsem svojim premoženjem

LJUDSKA POSOJILNICA V CELJU

v novi, lastni palači

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

na voglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice